

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, praecipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Cap. II. Quàm fructuosa, atq[ue] ad animarum salutem efficax sit
Apostolica conversatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](#)

C A P U T II.

QVAM FRVCTVOSA, ATQVE AD ANI-
MARVM SALVTEM EFFICAX SIT APO-
STOLICA CONVERSATIO.

I. **E**T si non pauca, nec levia argumenta afferri possent ad utilitatem ac efficaciam Apostolicæ hujus Conversations demonstrandam, nullum tamen ex ijs efficacius jure merito censeri debet, quām si ostendatur, majorem ex illa, quām ex ipsis etiam Concionibus seu Verbo D E I p̄ædicato fructum, utilitatēque reportari; cūm enim tanta sit Concionum ad animos permovendos efficacia ac aptitudo, ut S. Paulus ad Hebræos c. 4. dicere ausus sit: *Vivus est sermo DEI, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, & pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritus, compagnum quoque ac medullarum;* magnam sane Conversationi Apostolicæ virtutem ac efficaciam inesse oportet, si ipsis etiam Concionibus efficacior, atque ad salutem animarum procurandam aptior esse demonstretur; sic autem revera rem se habere, tum ipsa quotidiana experientia confirmat, tum sequentibus tribus rationibus non obscurè ostenditur, ac probatur.

II. Nam primò à Concionibus multi per negotiorum, servitorūunque occupationes, ut Famuli, Mercatorēs, Rustici; vel per corporis infirmitates ac miseras, ut ægri; vel per vinculorum potentiam, ac carceris claustra, ut captivi impe- diuntur, ad quos tamen omnes non difficilis est aditus per privatam Conversationem; unde ad hanc p̄æcipue referri potest illud Hominis parabolici cœnam magnam apparantis mandatum, quo servo suo Luc. 14. dicebat: *Exi citō in plateau & vicos civitatis, & pauperes, ac debiles, & cacos, & claudos introduc huc.* Et iterum: *Exi in vias, & sepes, & compelle intrare, ut impleatur domus mea.*

III. Secundò in Concionibus vix unquam materia singulorum Auditorum Genio ac necessitati applicari posset; & præterea non rarò etiam ea, quæ dicta sunt, non sat is intelliguntur, quæ duo impedimenta in privata Conversatione minimè reperiuntur; in hac enim, sicut cuivis con-

A 2 sessum

4 De Conversationē Apostolica in communi.

cessum est, suam necessitatem & ignorantiam sine rubore explicare, & , quae non sufficienter intellexit, per iteratas quæstiones amplius indagare ; ita & Conversatori facile est, doctrinam Auditoribus suis applicare, & per frequentiorem repetitionem profundiūs , firmiusque eorum mentibus imprimere ; unde in tali casu verificatur , quod prudenter Seneca Epist. 38. dixit : *Plurimum proficit sermo, qui minutatim impresserit animo.*

IV. Tertiò, ipse etiam modus proponendi , sicut in privata Conversatione est multò suavior & liberior, quam in publicis Concionibus, ita majorem etiam non immeritò efficaciam continere judicatur ad propositas doctrinas inculcandas, & persuadendas. Id, quod iterum egregiè Seneca in epist. cit. sequentibus verbis confirmat : *Virtus bonum consilium est : consilium autem nemo clamare dat. Aliquando utendum est & illis, ut ita dicam, Concionibus, ubi, qui dubitat, impellendus est ; ubi vero hoc non agendum est, ut velit discere, sed ut discat, ad hac submissiora verba veniendum est. Facilius intrant, sed herent ; nec enim multis opus est, sed efficacibus. Seminis modo spargenda sunt, quod, quamvis sit exiguum, cum occupavit idoneum locum, vires suas explicat, & ex minimo in magnos auctus diffunditur.* Hinc modum istum Zelosissimi quique Apostoli, & Animarum Curatores præcipue usurparunt, uti S. Ignatius de se, sociisque suis aperte coram Judicibus Salmanticensibus confessus est, teste Ribadeneira l. 1. c. 16. vit. dum dixit : *Nequaquam concionamur, verum de virtutis pulchritudine, de usq[ue] fæditate, cum occasio se dat, familiari ter, & ex equo loco discurrimus ; atque Homines ad odium Peccatorum, amoremque probitatis hortamur.* Sed & de S. Francisco Xaverio Tursellinus l. 2. c. 2. testatur, cum nihil in privatis colloquiis inexpertum omisisse, quod ad sanandos animos civium pertineret : vehementerque aliis etiam sociis sibi subjectis commendâsse, ut sedulò caverent, ne nimia quâdam gravitate suspicionem præberent reverentiam exigentis arrogantiae, sed potius facilitatem vultus præferrent, affabilitatemque sermonis ; difficile quippe dictu est , teste Cicerone l. 2. offic. quantopere conciliet animos Hominum comitas, affabilitasque sermonis.

CAPUT

